

บทที่ 2

เอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแยกนำเสนอ เป็น 4 ตอน ตอนที่ 1 ความเป็นมาของการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบ เดิม ตอนที่ 2 การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ ตอนที่ 3 ระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธ ศักราช 25424 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2532 ตอนที่ 4 ข่าวกวามเคลื่อนไหว และ แนวคิดเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยในระบบใหม่ และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 ความเป็นมาของการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบเดิม (ทบวง มหาวิทยาลัย, 2540 : 31 – 33)

การสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา หรือการสอบคัดเลือกรวมได้ ดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2504 โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยแพทย ศาสตร์ (มหาวิทยาลัยมหิดลในปัจจุบัน) จัดสอบร่วมกันเป็นครั้งแรก มีสำนักงานสภาการศึกษา แห่งชาติเป็นผู้ประสานงาน

ปีการศึกษา 2505 มีมหาวิทยาลัย อีก 3 แห่ง ได้เข้าร่วมดำเนินการสอบคัดเลือกด้วย จึงรวมเป็น 5 แห่ง ได้แก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

ปีการศึกษา 2509 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามข้อเสนอของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ กลับไปใช้วิธีการสอบแยก ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาหลาย ประการทั้งในแง่ความซ้ำซ้อน และค่าใช้จ่ายของนักเรียนที่สูงมาก

ปีการศึกษา 2510 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามข้อเสนอของสภาการศึกษาแห่งชาติ ให้ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ กลับมาสอบรวมกัน

ปีการศึกษา 2516 ทบวงมหาวิทยาลัยได้รับโอนสอบคัดเลือกมาจากสำนักงานสภาการศึกษาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งการดำเนินงานการรับนักศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยมีรูปแบบการดำเนินการ 3 รูปแบบ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2540 : 1)

1. การสอบคัดเลือกที่ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้ประสานงานและดำเนินการ

2. การรับตรง หรือการให้โควตาของมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในส่วนภูมิภาคเข้าสู่ระบบอุดมศึกษาได้มากขึ้น ในระยะต่อมา มหาวิทยาลัยในส่วนกลางก็มีการรับนักศึกษาในรูปแบบนี้ด้วย

3. การรับนักศึกษาตามโครงการพิเศษต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งกำหนดรับ เช่น โครงการพิเศษสำหรับผู้มีความสามารถทางด้านกีฬา ด้านวิชาการ และด้านศิลปะ เป็นต้น โดยที่มหาวิทยาลัย แต่ละแห่งจะดำเนินการตามปรัชญาและนโยบายของแต่ละสถาบัน และมีจุดมุ่งหมายที่จะคัดเลือกคนที่เหมาะสมมาเข้าศึกษาเพื่อศึกษาแล้วประสบความสำเร็จ โดยมีหลักการสำคัญ 2 ประการ คือ

3.1 คัดเลือกคนให้เหมาะสมกับวิชาการ วิชาชีพ เมื่อเข้าศึกษาแล้ว สามารถพัฒนานักวิชาการ นักวิชาชีพแขนงนั้นได้ดี และผู้ที่ได้ศึกษาก็สามารถศึกษาได้ด้วยความสำเร็จ

3.2 ใช้กระบวนการคัดเลือกให้เกิดความเสมอภาค คือ ป้องกันการเล่นพรรค เล่นพวกของสถาบัน โดยมีการสอบวัดความรู้ความสามารถตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย และตามที่คณะวิชาต่าง ๆ เห็นสมควร และดำเนินการโดยความร่วมมือและประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างทบวงมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาตั้งแต่การจำหน่ายใบสมัคร รับสมัคร เตรียมสถานที่ การออกและตรวจข้อสอบ การรวมคะแนนและจัดลำดับที่ การประกาศผลการสอบ ส่วนการสอบสัมภาษณ์ เป็นหน้าที่ของแต่ละสถาบันดำเนินการเอง

การดำเนินการสอบคัดเลือกรวมทั้งทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้ประสานงานมีรูปแบบการดำเนินการดังนี้

การดำเนินการสอบคัดเลือกจัดในรูปคณะกรรมการ โดยมีคณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการประสานงานการสอบคัดเลือก ทำหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการสอบคัดเลือก คณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเป็นประธาน รองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ประธานคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ และประธานคณะอนุกรรมการสนามสอบทุกแห่งเป็นกรรมการ สำนักทดสอบกลางทบวงมหาวิทยาลัยเป็นเลขานุการ

การบริหารการสอบคัดเลือก จัดทำในรูปคณะกรรมการ โดยมีคณะอนุกรรมการ
ประสานงานการสอบคัดเลือก ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัย มีคณะอนุกรรมการ
ทำหน้าที่กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก อนุกรรมการประกอบด้วย ปลัดทบวง
มหาวิทยาลัยเป็นประธาน รองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องเป็น
อนุกรรมการ สำนักทดสอบกลาง ทบวงมหาวิทยาลัยทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ได้ดำเนินการ และพัฒนามาตั้งแต่ปี
2504 เป็นต้นมา มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบจนมีความเป็นธรรมและมีหลักการเป็นที่ยอมรับ และ
จากการวิเคราะห์ข้อสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ข้อสอบคัดเลือกเข้า
ที่มีระดับความยากปานกลางสามารถแยกคนเก่งออกจาก คนอ่อนได้ และวัดความสามารถของ
นักเรียนได้แม่นยำตรงแสดงว่าข้อสอบและระบบการสอบได้ทำหน้าที่ตามวัตถุประสงค์แล้ว (วิจิตร
ศรีสะอาด, 2538:19) อย่างไรก็ตามการดำเนินงานที่เป็นมาก็มีปัญหาสำคัญหลายประการที่เกิดขึ้น
อาทิเช่น (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2540 : 2)

- มีผลกระทบในทางลบต่อการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจาก
นักเรียนจะสนใจเรียนเฉพาะวิชาหลัก และวิชาเฉพาะที่ใช้สอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัย ไม่สนใจ
เรียนวิชาทั่วไป หรือทำกิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้ในหลักสูตร ที่จะช่วยเสริมสร้างความเป็นมนุษย์
ที่สมบูรณ์ นอกจากนี้นักเรียนที่ขยันเรียนจะมุ่งมั่นไปกวดวิชา เพื่อหาประสบการณ์เพิ่มเติมกัน
เป็นจำนวนมาก

- นักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกจำนวนหนึ่งมีความรู้ความสามารถไม่สอดคล้องกับวิชา
ที่เรียน อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนลัด (สอบเทียบ) ซึ่งการเรียนลัดมิได้วางรากฐานทางวิชาการ
และบุคลิกลักษณะที่ค่อยเป็นค่อยไป ดังนั้นเมื่อนักเรียนเหล่านี้เข้าเรียนในปี 1 ต้องมีการปฏิบัติ
การเรียนวิชาการที่เข้ม บางคนปรับตัวไม่ได้ถูกคัดออก (retired) ทำให้มหาวิทยาลัยที่รับเด็ก
เหล่านี้เกิดความรู้สึกในทางลบ

- จำนวนผู้สมัครและจำนวน สถาบันที่ร่วมรับนักศึกษามีแนวโน้มสูงเพิ่มขึ้นมากจน
เกรงว่าจะเกินความสามารถของระบบที่จะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ภาณุวัฒน์ รัตยา
ภาร, 2539 :76)

- สร้างความเครียดให้แก่ผู้สอบเอนทรานซ์และผู้ปกครอง เพราะการสอบคัดเลือกเข้า
มหาวิทยาลัยได้เปรียบเสมือนก้าวแรกของชีวิตที่จะนำไปสู่วิชาชีพต่างๆที่นิสิตนักศึกษาจะยึดถือ
เป็นอาชีพต่อไป และการมีโอกาสได้งานทำสูง โดยเฉพาะถ้าได้เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่มี

ชื่อเสียง หรือคณะที่สามารถหางานที่มีเงินเดือนสูงก็จะทำให้อุทิศตน (สมหวัง พิริยานุวัฒน์ และคณะ, 2531 : 35) ดังนั้นทั้งนักเรียน และผู้ปกครอง จึงมีความหวังอย่างสูง ที่จะต้องทุ่มเท กำลังกาย และแรงใจเต็มที่ นักเรียนจะพยายามเรียนอย่างคร่ำเคร่ง โดยไม่สนใจกับการพักผ่อน ผู้ปกครองสนับสนุนให้เรียนกวดวิชาในสถาบันกวดวิชาที่มีชื่อเสียงอย่างมากมาย และในระหว่างการสอบคัดเลือกจนถึงการประกาศผลการสอบ ทั้งนักเรียนและผู้ปกครองจะเครียดอย่างเต็มที่ และในนักศึกษาบางรายที่มีความผิดหวังเกิดขึ้นก็จะอยู่ในสภาวะที่มีอาจทนได้จนถึงกับปลิดชีวิตตนเองดังที่เป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์

- มีข้อจำกัดด้านเวลา สามารถดำเนินการได้เฉพาะช่วงปีภาคการศึกษา ซึ่งการมีเวลาที่จำกัดโดยที่มีผู้สมัครจำนวนมากทำให้การสอบจำเป็นต้องใช้ข้อสอบรูปแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ อันเป็นผลทำให้คุณภาพของผู้ผ่านการทดสอบในบางสาขาวิชา ไม่สอดคล้องตามความต้องการของสาขาวิชา (อ้างถึงใน มานะ ตริยาภรณ์, 2542 : 11)

- การเลือกคณะวิชาของนักเรียนส่วนหนึ่งมิใช่เป็นไปตามความถนัดที่แท้จริงของผู้สอบเอ็นทรานซ์ แต่เป็นไปตามค่านิยมของสังคม หรือผู้ปกครอง ซึ่งทำให้นักเรียนเหล่านี้เมื่อเข้าไปเรียน บางคนเรียนไม่ได้ บางคนปรับตัวไม่ได้ ถูกคัดออก (retired) จนบางคนต้องเสียอนาคตทางการเรียนไปเลย (อารีรัตน์ วัฒนสิน, 2541: 37)

- นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่สามารถสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้โดยวิธีสอบเทียบ แต่ยังไม่จบหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคปกติบางคน เมื่อไปเรียนในโรงเรียนไม่ให้ความเคารพนับถืออาจารย์ที่สอนเท่าที่ควรเนื่องจากถือว่าตนสามารถเข้ามหาวิทยาลัยได้แล้ว ที่มาเรียนเพื่อให้ครบตามหลักสูตรเท่านั้น เข้าเรียนบ้าง ไม่เข้าเรียนบ้าง ก็ได้

- การประเมินความรู้ ความสามารถของผู้สมัครสอบ กระทำเพียงครั้งเดียว ทำให้ขาดความเชื่อมั่น ซึ่งอาจจะวัดความสามารถที่แท้จริงของเด็กไม่ได้ทั้งหมด และอาจจะคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจากเด็กบางคนอาจจะสอบเข้าได้ด้วยเหตุบังเอิญเนื่องจากเดาข้อสอบได้ถูกมาก ทั้ง ๆ ที่มีความรู้ ความสามารถไม่เพียงพอ

จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงการสอบคัดเลือกขึ้น เมื่อปี พ.ศ.2535 เพื่อทำหน้าที่ศึกษา และเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงระบบการสอบคัดเลือก โดยมีผู้แทนจากกรมวิชาการ และผู้แทนจาก

กรมสามัญศึกษา ซึ่งสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ร่วมเป็นอนุกรรมการ

ปีพ.ศ.2538 คณะอนุกรรมการที่ได้แต่งตั้งไว้ได้สรุปรูปแบบ และวิธีการปรับปรุงระบบ การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย เสนอต่อ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย ซึ่งเป็นปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ขณะนั้น ในวันที่ 8 พฤษภาคม 2539 ทั้งรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ลงนามเห็นชอบร่วมกันกับหลักการ และแนวทางเอนทรานซ์ระบบใหม่ โดยมีรายละเอียดขององค์ประกอบคะแนนสอบคัดเลือก และองค์ประกอบในการสอบคัดเลือกระบบ ใหม่ดังนี้ (สยามโพสต์, 13 สิงหาคม 2540:7)

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (G.P.A) 25%
2. ผลการสอบวิชาความรู้พื้นฐานทางวิชาการ (วิชาหลัก) 50%
3. ผลการสอบวิชาชีพ หรือคะแนนความถนัดเฉพาะ 25 %
4. ผลการสอบสัมภาษณ์ และตรวจร่างกาย

โดยการสอบวิชาหลักจะจัดสอบปีละ 2 ครั้ง ในเดือนมีนาคม และตุลาคม ซึ่งสามารถสอบเก็บคะแนนได้หลายครั้งจนกว่าจะเป็นที่พอใจในการสมัคร และคะแนนสอบเก็บไว้ใช้ได้ 3 ปี นอกจากนี้สมัครสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ 4 อันดับ และจะประกาศผลสอบก่อนแล้ว จึงเลือกคณะวิชา การสอบลักษณะนี้ทำให้นักเรียนรู้คะแนนตัวเอง และสามารถนำไปพิจารณาตัดสินใจได้ว่า จะเลือกเข้าเรียนในคณะของมหาวิทยาลัยใด ซึ่งผิดกับระบบเดิมที่ไม่รู้อะไรกว่าจะรู้ก็สอบได้หรือสอบตกไปแล้ว

ตอนที่ 2 การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่

2.1 ความเป็นมาของการสอบคัดเลือกระบบใหม่

แนวคิดของที่คณะอนุกรรมการเสนอไว้ ได้มีการตกลงที่จะเริ่มใช้ครั้งแรกในปีการศึกษา 2542 โดยทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้อิสระแก่คณะและสาขาวิชาต่าง ๆ ที่อยู่ในหมวดหมู่เดียวกัน ในการกำหนดเงื่อนไขในการรับนักศึกษา ซึ่งปรากฏว่าในจำนวนคณะและสาขาของมหาวิทยาลัยทุกแห่ง 182 คณะ/ประเภทวิชา มีจำนวน 130 คณะ/ประเภทวิชา กำหนดระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมเป็นเกณฑ์ในการสมัคร โดยมี 124 คณะ/ประเภทวิชา กำหนดระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) มัธยมศึกษาตอนปลาย 2.00 เป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ คิดเป็น 95.38% สำหรับจุฬาลง

กรณีมหาวิทยาลัย ได้กำหนดเกณฑ์การสมัครสอบคัดเลือกเข้าจุฬา ผู้สมัครจะต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

การใช้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร (GPAX) เป็นค่านำหนักในการสอบคัดเลือกปรากฏว่าเป็นส่วนที่วุ่นวาย และไม่ลงตัวมากที่สุดนับตั้งแต่กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก สาเหตุเนื่องจากคณะ และสาขามหาวิทยาลัยต่าง ๆ เกรงกันว่าจะมีการปล่อยเกรดของโรงเรียน นอกจากนี้อาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับนักเรียนจำนวนมาก เนื่องจากระบบการวัดผลและประเมินผลของแต่ละโรงเรียน ครูแต่ละคนมีมาตรฐานในการให้คะแนนแตกต่างกัน ทำให้คณะและสาขาของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ กำหนดการให้ค่านำหนักการคัดเลือกในส่วนนี้หลากหลาย โดยมหาวิทยาลัยจำนวน 104 คณะ/ประเภทวิชา กำหนดค่านำหนัก 5 % 10 % 15% 20% และ 25% โดยมีคณะ/ประเภทวิชาที่ให้ค่านำหนัก 25% มากที่สุด คิดเป็น 59 % จากจำนวนคณะและสาขาวิชาทั้งหมด สำหรับส่วนของวิชาหลักพบว่าในแต่ละคณะ/สาขาวิชา กำหนดวิชาหลักในการสอบคล้ายคลึงกัน และมีการกำหนดคะแนนขั้นต่ำในการสอบด้วยเช่นคณะแพทยศาสตร์ กำหนดให้สอบ 7 วิชา และทุกวิชาต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 30 คะแนน

ปลายเดือนกรกฎาคม 2540 รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยเรียกประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยของรัฐเข้าหารือ เรื่องการพิจารณาผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าของผู้เข้ารับการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยตามระบบใหม่ จนได้ข้อสรุปว่าในการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย พิจารณาให้ค่านำหนักระดับผลการเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสะสมตลอดหลักสูตร 10 % และให้ค่านำหนักจากผลการสอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะ หรือความถนัด 90 % ทั้งนี้ได้ยกเลิกเกณฑ์การใช้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมขั้นต่ำในการสอบคัดเลือก เช่น การสอบเข้าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือสอบเข้าคณะแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัยทุกแห่ง ต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 เป็นต้น เพราะเห็นว่าการกำหนดเช่นนี้ไม่เป็นธรรมและเป็นการจำกัดสิทธิของนักเรียนในการศึกษาต่อ และในอนาคตก็จะไม่นำมากำหนดเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำอีก แต่จะปรับค่านำหนัก ผลการเรียนให้มีส่วนในการคัดเลือกเพิ่มขึ้น (สยามโพสต์, 13 สิงหาคม 2540:7)

เอนทรานซ์ระบบใหม่เริ่มมีปัญหาเมื่อผู้ต้องการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ได้แย่งกันซื้อใบสมัครและระเบียบการสอบเอนทรานซ์ระบบใหม่เนื่องจากไม่เพียงพอกับความต้องการ ประกอบกับในวันสมัครเกิดปัญหาของระบบการทำงานคอมพิวเตอร์ผิดพลาด และจากการตรวจสอบพบปัญหาของหลักฐานของผู้เข้าสอบต่าง ๆ กัน อาทิเช่น

- การกำหนดค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร(GPAX) และค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของนักเรียนจากโรงเรียนหลายแห่งไม่ถูกต้อง ไม่สมเหตุสมผล ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่นการคำนวณค่า GPAX และ PR แยกคำนวณตามโครงสร้าง มิได้คำนวณจากนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาทั้งระดับชั้น นักเรียนบางคนคิดเองผิดพลาด บางโรงเรียนไม่ได้ใช้โปรแกรมที่กระทรวงศึกษาธิการจัดวางระบบไว้ บางโรงเรียนเด็กทั้งโรงเรียนได้ระดับคะแนนเฉลี่ย 4 หมด และมี PR เป็นที่หนึ่งทั้งโรงเรียน นักเรียนโรงเรียนเดียวกันระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) เท่ากัน แต่มี PR ต่างกัน (ไทยรัฐ, 1 พฤษภาคม 2542 :12)

- หลักฐานการศึกษาของนักเรียนไม่สมบูรณ์ เช่นไม่มีการลงลายมือชื่อรับรองจากสถานศึกษา ไม่ประทับตราสถานศึกษา เป็นต้น

- ขาดการติดตาม ตรวจสอบ การทดลองคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร (GPAX) และค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของสถานศึกษาก่อนนำไปใช้จริง

- ความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลของผู้สมัครบางรายลงในศูนย์ข้อมูลการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อ

- ความผิดพลาดในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร

- การประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องยังไม่ดีพอ เมื่อเกิดปัญหาไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที

- นักเรียนไม่สนใจศึกษาคู่มือการสมัคร ไม่อ่านคู่มือ ไม่สนใจว่าคณะวิชาที่เลือกต้องสอบวิชาใดบ้าง ไม่ทราบวัน เวลารับสมัคร และไม่รู้จะเลือกคณะอะไร (มติชน,4 กรกฎาคม 2542 : 8)

- เด็กสอบเทียบไปกรอกชื่อ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นสนามสอบเป็นโรงเรียนที่ตนเองจบ ทำให้การเทียบค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร GPAX และค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR มีความสับสน (มติชน, 4 กรกฎาคม 2542 :8)

จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทำให้แนวคิดของทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทบวงมหาวิทยาลัยระบบใหม่ต้องหยุดชะงัก ส่งผลให้ทบวงมหาวิทยาลัยประกาศยกเลิกการใช้ ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร(GPAX) และค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ซึ่งทำให้บุคคลหลายกลุ่มมีปฏิริยาหาทั้งในทางบวกและทางลบ อาทิเช่น

- วันที่ 3 พฤษภาคม 2542 นักเรียนศิษย์ปัจจุบัน และศิษย์เก่าโรงเรียนสวนกุหลาบ จำนวน 30 คน ยื่นหนังสือถึงปลัดทบวงมหาวิทยาลัยให้ทบทวนความผิดพลาดที่เกิดจากการนำ การเอนทรานซ์ระบบใหม่มาใช้ (ไทยโพสต์, 4 พฤษภาคม 2542 : 13)

- สภานายความฟ้องร้องทบวงมหาวิทยาลัยในข้อหาหลอกลวงนักเรียนทั่วประเทศ (ไทยรัฐ, 14 พฤษภาคม 2542 : 14)

- ชมรมครูไทย ประสานงานกับสภานายความฟ้องร้องให้กับนักเรียนที่ได้รับความเสียหายจากการยกเลิกการใช้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (GPAX) และค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) พร้อมทั้งทำหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีเรียกร้องให้ พิจารณาการทำงานของแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงความรับผิดชอบ และให้ตรวจสอบการ ทำงานของรัฐบาลอย่างจริงจัง (กรุงเทพธุรกิจ, 17 พฤษภาคม 2542 : 5)

อย่างไรก็ตามที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ยังยืนยันให้มีการนำค่าระดับ คะแนนเฉลี่ยสะสมและค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ มาใช้พิจารณาในการสอบคัดเลือกในปีต่อไป โดยจะเริ่มต้นใช้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียนราย บุคคล กำหนดค่าน้ำหนักเป็นร้อยละ 5 ระดับ คะแนนเฉลี่ยสะสมของผู้เรียนเมื่อเทียบกับผู้เรียนใน โรงเรียนที่จบหลักสูตรในรุ่นเดียวกัน ซึ่งจัดทำในรูปของค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ กำหนดค่า น้ำหนักคะแนนเป็นร้อยละ 5 และจะใช้ระบบนี้อย่างน้อย 3-5 ปี เพื่อศึกษาวิจัยข้อดี ข้อเสีย ของ ระบบดังกล่าว ถ้าปรากฏผลดี มหาวิทยาลัย/สถาบัน ได้นิสิตนักศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสมกับ สาขาวิชาที่เรียนนักเรียนให้ความสนใจตามหลักสูตร โรงเรียนมีการพัฒนาการเรียนการสอน และ ผลการเรียนเฉลี่ยตลอดหลักสูตรของโรงเรียนมีมาตรฐานเป็นที่เชื่อถือและยอมรับของทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัย/สถาบัน ก็จะใช้ระบบนี้ต่อไปโดยอาจเพิ่มค่าน้ำหนักคะแนนของผลการ เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้น โดยพิจารณานำค่าสถิติต่างๆ ของผลการเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย และผลงานของนักเรียนตลอดจนคำรับรองของโรงเรียน มาประกอบการพิจารณา มาก ขึ้น และลดค่าน้ำหนักคะแนนของผลการสอบวิชาหลัก และวิชาเฉพาะลง ซึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลงทางทบวงมหาวิทยาลัยจะแจ้งให้ทราบล่วงหน้า 3 ปี (ทบวงมหาวิทยาลัย, มีนาคม 2541 : 6)

2.2 ระบบและวิธีการสอบคัดเลือกแนวใหม่

การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทบวงมหาวิทยาลัยระบบใหม่ (ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้นไป) ระบบและวิธีการคัดเลือกโดยสรุปดังนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543:1-2)

1. วัตถุประสงค์

การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ

1. เพื่อให้มหาวิทยาลัย/สถาบันได้ผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถ และความถนัดตรงตามสาขาวิชาที่เรียน
2. เพื่อส่งเสริมให้การเรียนรู้ การสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นไปตามปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2. การรับสมัคร

ให้ผู้สมัครไปยื่นใบสมัครต่อคณะอนุกรรมการรับสมัครตามวัน เวลาที่ระบุไว้ในใบสมัคร โดยให้ผู้สมัครมีสิทธิ์เลือกคณะ/ประเภทวิชาใด ๆ ในสถาบันอุดมศึกษาทุกสถาบันที่กำหนด ได้รวมไม่เกิน 6 คณะ/ประเภทวิชา ตามลำดับความต้องการ และเมื่อยื่นใบสมัครแล้วจะเปลี่ยนแปลงไม่ได้ หากต้องการเปลี่ยนแปลงอันดับการเลือกคณะ/ประเภทวิชา ผู้สมัครต้องสละสิทธิ์การสมัครครั้งก่อนต่อประธานอนุกรรมการรับสมัคร หรือผู้แทน แล้วคืนบัตรประจำตัวผู้สมัคร (ทม.6) แล้วทำการยื่นใบสมัครใหม่จะได้บัตรประจำตัวผู้สมัครใหม่ (ทม.6) โดยมีหลักฐานประกอบการรับสมัคร ได้แก่

- ใบสมัคร (ทม.5) กรอกข้อมูล และติดรูปถ่ายอย่างชัดเจน
- วุฒิทางการศึกษา และ/หรือ ใบประกาศนียบัตร หรือระเบียบแสดงผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
- บัตรประจำตัวประชาชน
- รูปถ่ายขนาด 3 x 4 เซนติเมตร
- ชองจดหมายที่เขียน ชื่อ – สกุล และที่อยู่ติดต่อได้ของผู้สมัคร

2. องค์ประกอบของการคัดเลือก

2.1 การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จะพิจารณาคัดเลือกผู้สมัคร จากองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ผลการเรียนตลอดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าที่ นักเรียนแต่ละคนได้จากสถาบันศึกษาที่สำเร็จ ให้ค่าน้ำหนักร้อยละ 10
2. ผลการสอบวิชาหลัก และวิชาเฉพาะให้ค่าน้ำหนักรวมกันร้อยละ 90 คณะ/ประเภทวิชาที่กำหนดให้สอบเฉพาะวิชาหลัก จะนำคะแนนวิชาหลักมาใช้ร้อยละ 90 ในกรณี คณะ/ประเภทวิชา ที่มีการสอบวิชาเฉพาะด้วยการกำหนดสัดส่วนค่าน้ำหนักระหว่างคะแนน วิชาหลัก และคะแนนวิชาเฉพาะให้เป็นไปตามที่แต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบันกำหนด
3. ผลการสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกาย มหาวิทยาลัย/สถาบันจะทำการ สอบสัมภาษณ์ และตรวจร่างกาย เพื่อหาข้อมูลประกอบการพิจารณาความพร้อม และความเหมาะสมเป็นขั้นสุดท้ายก่อนการรับเข้าศึกษา โดยไม่คิดเป็นค่าน้ำหนักคะแนน

2.2 การคิดคะแนนการสอบคัดเลือกเข้า

2.2.1 คณะ/ประเภทวิชาที่กำหนดให้สอบวิชาหลักอย่างเดียว

วิธีคิด

1. รวมคะแนนตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกรณีที่มีการ กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำ ให้ตรวจสอบว่าคะแนนวิชานั้นผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำหรือไม่ หากไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ จะไม่ได้รับการพิจารณา

2. ทุกวิชามีคะแนนเต็มวิชาละ 100 คะแนน ตัวอย่างเช่น

ลำดับ	คณะ/ประเภทวิชา	มหาวิทยาลัย/ สถาบัน	วิชาหลักที่สอบ	คะแนนรวม วิชาหลัก
1	คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาฟิสิกส์	จุฬา	01* 02* 03** 05 06	300
2	คณะเศรษฐศาสตร์	เชียงใหม่	02 02 03 04	400
3	คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกการตลาด	มศว.	01 02 03 09	400

- หมายเหตุ 1. ต้องสอบ 01* 02* ให้ได้คะแนนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 แต่ไม่นำคะแนนไปรวมกับคะแนนวิชาอื่น
2. ต้องสอบ 03* ให้ได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 แต่ไม่นำคะแนนไปรวมกับคะแนนวิชาอื่น

2.2.2 คณะ/ประเภทวิชา ที่กำหนดให้สอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะ

วิชาเฉพาะทุกวิชาจะมีคะแนนเต็ม 100 ในการนำมาคำนวณเพื่อใช้พิจารณาคัดเลือกผู้สมัคร คะแนนวิชาเฉพาะจะถูกแปลงไปตามค่าน้ำหนักที่คณะ/ประเภทวิชานั้นๆ กำหนด ซึ่งอาจจะทำให้คะแนนที่แปลงแล้วมีค่ามากกว่า เท่ากับ หรือน้อยกว่าคะแนนที่สอบได้ ทั้งนี้ขึ้นกับค่าน้ำหนักของวิชาหลัก วิชาเฉพาะ ที่กำหนดไว้ และจำนวนวิชาที่กำหนดให้สอบ

วิธีคิด

1. รวมคะแนนวิชาหลัก ตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้
2. แปลงคะแนนวิชาที่สอบได้ ตามค่าน้ำหนักที่คณะ/ประเภทวิชาที่กำหนดไว้ ในการแปลงคะแนนจะใช้คะแนนเต็มและค่าน้ำหนักของวิชาเป็นหลักในการคำนวณ

2.2.3 การคิดคะแนนจากคะแนนสอบวัดความรู้และคะแนนผลการเรียน

ตลอดหลักสูตร (GPAX + PR)

ผลการเรียนตลอดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จะนำมาใช้ในสัดส่วนร้อยละ 10 ของคะแนนรวมทั้งหมด โดยจะนำมาจากระดับคะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (GPAX) ร้อยละ 5 และตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อีกร้อยละ 5

การคิดคะแนนในส่วนนี้ให้คิดเทียบจากคะแนนรวมที่ได้จากการสอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะ ที่มีค่าน้ำหนักร้อยละ 90

ตัวอย่าง 1 (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543 : 371)

คะแนนรวมจากการสอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะเป็น 400 คะแนน

สัดส่วน 90 % คิดเป็นคะแนน

400 คะแนน

สัดส่วน 10 % คิดเป็นคะแนน

$$\frac{400 \times 10}{90} = 44.44 \text{ คะแนน}$$

ดังนั้น คะแนนจาก GPA และ PR ซึ่งนำมาใช้ส่วนละ 5% จะมีค่า $\frac{44.44}{2} = 22.22$ คะแนน

คะแนนรวมที่นำมาใช้ในการตัดสิน = คะแนนจากการสอบวัดความรู้ + คะแนนจาก GPAX และ PR

$$= 400 + 44.44 = 444.44 \text{ คะแนน}$$

ตัวอย่างที่ 2 (ทบวงมหาวิทยาลัย , 2543 : 372)

คะแนนรวมจากการสอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะเป็น 675 คะแนน

สัดส่วน 90 % คิดเป็นคะแนน 675 คะแนน

สัดส่วน 10 % คิดเป็นคะแนน $\frac{675 \times 10}{90} = 75$ คะแนน

ดังนั้น คะแนนจาก GPAX และ PR ซึ่งนำมาใช้ส่วนละ 5 % จะมีค่า $\frac{75}{2} \times 37.50$ คะแนน

คะแนนรวมที่นำมาใช้ในการตัดสิน = คะแนนจากการสอบวัดความรู้ + คะแนนจาก GPA และ PR
 $= 675 + 75 = 750$ คะแนน

การแปลงค่า GPAX และ PR ไปเป็นคะแนน (ทบวงมหาวิทยาลัย , 2543 : 273-274)

วิธีคำนวณค่าคะแนนของระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX)

1. ทบวงมหาวิทยาลัยจะนำค่า GPAX ของผู้สมัครสอบคัดเลือกทุกคนในปีการศึกษานั้นไปคำนวณค่าเฉลี่ย \bar{x} และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. แปลง ค่า GPAX ของผู้สมัครคัดเลือกทุกคนเป็นคะแนน z โดยใช้สูตร

$$Z_i = \frac{x_i - \bar{x}}{SD}$$

3. นำคะแนน Z ที่ได้ไปหา Probability โดยเปิดตาราง (Standard Normal Probability Distribution) จะได้ค่าคะแนนของ GPAX ในสเกลของเส้นโค้งปกติมาตรฐาน

4. คำนวณหาค่าคะแนนร้อยละ 5 ของ GPAX โดยนำค่า Probability ที่คำนวณได้จากข้อ 3 มาคูณค่าคะแนนเต็มของ GPAX ในรูปแบบการคัดเลือกฯ ของคณะ/ประเภทวิชานั้น ๆ

ดังนั้น ผู้สมัครที่เลือกสมัครเข้าศึกษาในคณะ/ประเภทวิชา ที่มีคะแนนรวมในส่วนที่ได้จากการสอบวัดความรู้ฯ ของทบวงมหาวิทยาลัย (วิชาหลักและวิชาเฉพาะ) และนำมาใช้ในการพิจารณาคัดเลือกในสัดส่วนร้อยละ 90 จะมีคะแนนที่คิดจากค่า GPAX แตกต่างกัน

ตัวอย่าง

ผู้สมัครมีผลการเรียนเฉลี่ย $(X_i) = 2.50$

ค่าเฉลี่ยของ GPAX ของผู้สมัครทั้งหมด $(\bar{X}) = 2.25$

ให้ค่า SD ของ GPAX ของผู้สมัครทั้งหมด $(SD) = 0.51$

วิธีคิด

1. แทนค่าในสูตรตามข้อ 2 ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{คะแนน Z ของผู้สมัคร} &= \frac{2.50 - 2.25}{0.51} \\ &= 0.4902 \end{aligned}$$

2. นำคะแนน z ไปหาค่า probability โดยเปิดตารางโค้งปกติ จะได้เป็นค่า 0.6879

3. หาค่าคะแนน GPAX ในสัดส่วน 5% โดยพิจารณาจากคณะ/ประเภทวิชา ที่เลือก

เช่น

อันดับ	คณะ/ประเภทวิชา	คะแนนรวม วิชา หลัก + วิชาเฉพาะ (90%)	คะแนน GPA (5%)	คะแนน PR (5%)	คะแนนรวม (100%)
1	สถาปัตยกรรมศาสตร์ (สจล.)	450	25.00	25.00	500.00
2	วิทยาศาสตร์ สาขาวิชาฟิสิกส์ (จพ.)	300	16.67	16.67	333.34
3	จิตรกรรมฯ (มศ.)	675	35.50	37.50	750.00

ในการแปลงค่า GPAX เป็นคะแนนให้นำค่า Probability คูณกับคะแนนเต็ม GPAX (5%) ของคณะ/ประเภทวิชานั้น

ค่า GPAX ที่นำมาคิดในอันดับการเลือกที่ 1 จะเป็น $0.6879 \times 25.00 = 17.20$ คะแนน

ค่า GPAX ที่นำมาคิดในอันดับการเลือกที่ 2 จะเป็น $0.6879 \times 16.67 = 11.47$ คะแนน

ค่า GPAX ที่นำมาคิดในอันดับการเลือกที่ 3 จะเป็น $0.6879 \times 37.50 = 25.80$ คะแนน

วิธีคำนวณค่า PR

การแปลงค่า PR ใช้วิธีการแบ่งช่วงตำแหน่ง PR โดยเรียงลำดับจากตำแหน่งน้อยไปหามากเป็น 20 ช่วงโดยเริ่มตั้งแต่ 0.01 – 5.00, 5.01 – 10.00,..... ไปจนถึง 95.01 – 99.99

วิธีคิด มีหลักเช่นเดียวกับการคิดคะแนน GPAX โดยพิจารณาจากคณะ/ประเภทวิชา ที่เลือกเข้าศึกษา ค่า PR จะเปลี่ยนแปลงไปตามคณะ/ประเภทวิชานั้น ๆ

1. เทียบค่า PR ที่ได้ ว่าอยู่ใน PR ช่วงใด
2. นำคะแนนเต็มของค่า PR มาแบ่งเป็น 20 ช่วง แล้วหาว่าช่วง PR ในแต่ละช่วงจะมีค่าเท่าใด

3. นำค่าที่หาได้ในข้อ 2 มาคูณกับช่วงของ PR ในแต่ละช่วงจะมีค่าเท่าใด
ตัวอย่าง ได้ค่า GPAX = 2.50, PR = 57.80

วิธีคำนวณ

1. เทียบ PR ที่ได้ ตามช่วงที่แบ่งไว้ 20 ช่วง จะตรงกับช่วงที่ 12
2. พิจารณาตามอันดับการเลือก 3 อันดับข้างต้น และนำค่า PR มาแบ่งเป็น 20

ช่วง จะได้ช่วงละ

$$\text{อันดับ 1} = \frac{25}{20} = 1.25 \quad \text{อันดับที่ 2} = \frac{16.67}{20} = 0.83 \quad \text{อันดับ 3} = \frac{37.50}{20} = 1.88$$

3. นำค่า PR ที่หาได้ในข้อ 2 มาคูณกับ 12 (ช่วงของ PR ที่นักเรียนได้) ดังนั้นคะแนนที่คิดจากค่า PR จะเป็นดังนี้

PR อันดับ 1	$1.25 \times 12 =$	15.00	คะแนน
PR อันดับ 2	$0.83 \times 12 =$	9.67	คะแนน
PR อันดับ 3	$1.88 \times 12 =$	22.56	คะแนน

สรุป คะแนนที่ได้จากการนำค่า GPAX และ PR มาคิด จะมีค่าเปลี่ยนแปลงไปตามอันดับการเลือกที่เลือกไว้

๑
398.161
๑๕๑๓

ตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์

ช่วงที่	ตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์	ช่วงที่	ตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์
10	45.01 – 50.00	20	95.01 – 99.99
9	40.01 – 45.00	19	90.01 – 95.00
8	35.01 – 40.00	18	85.01 – 90.00
7	30.01 – 35.00	17	80.01 – 85.00
6	25.01 – 30.00	16	75.01 – 80.00
5	20.01 – 25.00	15	70.01 – 75.00
4	15.01 – 20.00	14	65.01 – 70.00
3	10.01 – 15.00	13	60.01 – 65.00
2	5.01 – 10.00	12	55.01 – 60.00
1	0.01 – 5.00	11	50.01 – 55.00

ตัวอย่าง การคิดค่าคะแนนรวม (คะแนนสอบวัดความรู้ + GPAX + PR)

สมมตินักเรียนคนหนึ่งมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX) 2.50 มีค่าตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) เท่ากับ 57.80 นักเรียนเลือกสมัครเข้าศึกษาในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (สจส.) วิทยาศาสตร์ สาขาฟิสิกส์ (จพ.) และ จิตรกรรมฯ (มศ.) และสอบวัดความรู้ไว้ได้คะแนนรายวิชาดังนี้

01 = 44 02 = 35 03 = 40 04 = 55 05 = 50 06 = 52

17 = 50 29 = 65 30 = 60

นักเรียนจะได้คะแนนรวมในแต่ละสาขา ดังนี้

คณะ/ประเภทวิชา	คะแนนสอบ วัดความรู้ (90%)	คะแนน GPA (5%)	คะแนน PR (5%)	คะแนนรวม ที่ได้ (100%)	คะแนนเต็ม ของสาขา (100%)
สถาปัตยกรรมศาสตร์ (สจล.)	222.00	17.20	15.00	254.20	450.00
วิทยาศาสตร์ สาขาวิชาฟิสิกส์ (จพ)	157.00	11.47	9.96	178.43	300.00
จิตรกรรมฯ (มศ.)	353.37	25.80	22.56	401.73	675.00

3 คุณสมบัติของผู้สมัคร

1. คุณสมบัติทั่วไป

- 1.1 เป็นผู้มีความมั่นใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- 1.2 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า
- 1.3 เป็นผู้ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง โรคที่สังคมรังเกียจ หรือโรคสำคัญที่จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา
- 1.4 เป็นผู้ที่มีผู้รับรองว่าจะอุดหนุนค่าบำรุง และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาได้
- 1.5 เป็นผู้ที่มีความประพฤติเรียบร้อยและรับรองต่อมหาวิทยาลัยได้ว่าจะตั้งใจศึกษาเล่าเรียนเต็มความสามารถและจะปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ หรือที่จะมีต่อไปโดยเคร่งครัดทุกของมหาวิทยาลัยที่ประการ
- 1.6 เป็นผู้ที่ไม่ถูกให้ออกจากสถาบันอุดมศึกษาใด ๆ มาแล้ว เพราะความประพฤติไม่เหมาะสมหรือกระทำความผิดต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ทางด้านวิชาการ
- 1.7 ต้องไม่เป็นผู้ที่กำลังศึกษาเกินชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ร่วมในการคัดเลือกนี้ เว้นแต่จะได้ลาออกจากสถาบันอุดมศึกษานั้นเสียก่อน
- 1.8 ต้องเป็นผู้ที่อยู่ในประเทศไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
- 1.9 ผู้ที่มีอายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์ จะต้องมียุติบัตรประจำตัวประชาชน
- 1.10 จะต้องไม่เป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาตามระบบโควต้า หรือ โครงการที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นของ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ทำการคัดเลือกนี้ เว้นแต่จะได้สละสิทธิ์ที่ได้รับคัดเลือกดังกล่าวเสียก่อน

1.11 จะต้องไม่เป็นผู้ที่ถูกลงโทษเนื่องจากกระทำผิดหรือร่วมกระทำทุจริตในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในช่วงเวลา 3 ปีที่ผ่านมา

หากปรากฏในภายหลังว่าผู้สมัครขาดคุณสมบัติทั่วไปตามข้อ 1.1 ถึง 1.11 ข้อใดข้อหนึ่งและหรือขาดคุณสมบัติเฉพาะตามข้อ 2 และหากตรวจสอบพบว่าเอกสารที่ใช้ในการสมัครเป็นเอกสารเท็จ นอกจากจะถูกดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ในหน้า 185 แล้วจะถูกตัดสิทธิในการคัดเลือกครั้งนี้ และแม้จะได้รับการส่งชื่อเข้ารับการศึกษาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาใดแล้วก็ตาม จะถูกถอนสภาพจากการเป็นนิสิตนักศึกษาทันที

2. คุณสมบัติเฉพาะ

นอกจากคุณสมบัติทั้ง 11 ประการดังกล่าวมาแล้วนั้น สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ยังได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะขึ้นมาอีกดังต่อไปนี้คือ

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับผู้สมัครเข้าศึกษาคณะ/ประเภทวิชาแพทยศาสตร์

1. ต้องมีคุณสมบัติที่จะเข้ารับราชการได้หลังจากจบการศึกษาแล้ว (ยกเว้นผู้เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน)
2. ก่อนเข้าศึกษาสามารถทำสัญญาเข้ารับราชการ หรือทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ตามระเบียบและเงื่อนไขของรัฐบาล (ยกเว้นผู้เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน)
3. ต้องไม่เป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะแพทยศาสตร์ หรือประเภทวิชาเตรียมแพทยศาสตร์ของสถาบันหนึ่งสถาบันใด (ยกเว้นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน)
4. ผู้ที่สอบผ่านข้อเขียน มีสิทธิเข้าสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกาย จะต้องเข้ารับการทดสอบความพร้อมในการศึกษา และความพร้อมในการประกอบอาชีพในวันสอบสัมภาษณ์ และตรวจร่างกาย และผ่านการทดสอบดังกล่าวแล้ว จึงจะมีสิทธิเข้าศึกษา
5. ผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนานาชาติที่ได้รับการเปรียบเทียบหลักสูตรวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จำนวน 5 โรงเรียนต่อไปนี้เท่านั้น สามารถสมัครคัดเลือกเข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ ปีการศึกษา 2543 ได้

1. โรงเรียนนานาชาติเอกมัย
2. โรงเรียนบางกอกพัฒนา
3. โรงเรียนร่วมฤดีวิเทศศึกษา
4. โรงเรียนสถานศึกษานานาชาติ
5. โรงเรียนนานาชาติใหม่แห่งประเทศไทย

ผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนานาชาติที่ยังไม่ได้รับการพิจารณาเทียบหลักสูตรวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ไม่มีสิทธิ์ในการสมัครคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา คณะแพทยศาสตร์ ปีการศึกษา 2543 และหากโรงเรียนนานาชาติประสงค์ที่จะได้รับการพิจารณาเปรียบเทียบหลักสูตรวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ให้โรงเรียนเสนอหลักสูตรดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนพิจารณาเบื้องต้น เพื่อนำเสนอกรมวิชาการพิจารณาอนุมัติเป็นรายโรงต่อไป

6. ในการสมัครคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา คณะแพทยศาสตร์ ปีการศึกษา 2543 ผู้จบการศึกษาจากโรงเรียนนานาชาติ จำนวน 5 โรงดังกล่าว ต้องแสดงเอกสารหลักฐาน ดังนี้

กรณีนักเรียนโรงเรียนนานาชาติสอบผ่านและหรือได้ Certificate IB (International Baccalaureate) หรือ IGCSE (International General Certificate of Secondary Education) หรือ Matura หรือ AP (Advanced Placement) ต้องแสดงเอกสารหลักฐานในการสมัคร ดังนี้

1. Certificate ของ IB/ IGCSE/ MATURA/ AP ซึ่งต้องปรากฏรายวิชา Biology, Physics, Chemistry และ Mathematics
2. ใบเทียบวุฒิ
3. ใบรับรองของโรงเรียนที่รับรองว่าได้เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย ตามเกณฑ์

กรณีผู้สมัครจบจากโรงเรียนนานาชาติที่ได้รับรองมาตรฐานและกระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้เทียบความรู้เท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องแสดงเอกสารหลักฐานในการสมัคร (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543 : 160 - 161) ดังนี้

1. Certificate ของโรงเรียน
2. Transcript ซึ่งปรากฏรายวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ตามตารางหน้า 161
3. ใบเทียบวุฒิ
4. ใบรับรองของโรงเรียนที่รับรองว่าได้เรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา และวัฒนธรรมไทย ตามเกณฑ์

4. วิธีการและขั้นตอนการคัดเลือก

ขั้นตอนการคัดเลือกมี 2 ขั้นตอน

4.1 การสอบวัดความรู้

ผู้ประสงค์จะสมัครเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จะต้องสอบวัดความรู้วิชาต่างๆ ที่มหาวิทยาลัย/สถาบัน กำหนดไว้ให้ครบถ้วนทุกรายวิชา โดยทบวงมหาวิทยาลัย จะจัดสอบปีละ 2 ครั้ง

ครั้งที่ 1 ตั้งแต่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เดือนมีนาคม

ครั้งที่ 2 ในช่วงเดือนกันยายน - เดือนตุลาคม

วิชาที่จัดสอบมีทั้งสิ้น 41 วิชา แบ่งเป็นวิชาหลัก 15 รายวิชา ได้แก่

1. ภาษาไทย	9. คณิตศาสตร์ 2
2. สังคมศึกษา	10. ภาษาฝรั่งเศส
3. ภาษาอังกฤษ	11. ภาษาเยอรมัน
4. คณิตศาสตร์	12. ภาษาบาลี
5. เคมี	13. ภาษาอาหรับ
6. ฟิสิกส์	14. ภาษาจีน
7. ชีววิทยา	15. ภาษาญี่ปุ่น
8. วิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ	

สำหรับวิชาภาษาไทย และวิชาสังคมศึกษาจากคณะ/ประเภทวิชา กำหนดให้มีการจัดสอบเพราะพิจารณาเห็นว่าภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ และเป็นสื่อสำคัญในการเรียนการสอน ส่วนวิชาสังคมศึกษา เป็นวิชาที่ช่วยให้นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในสังคมชีวิต ทำให้มีการปรับตัวได้ดี

ข้อสอบแต่ละวิชาจะครอบคลุมเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการทั้งหมด และใช้เวลาสอบวิชาละ 2 ชั่วโมง

วิชาเฉพาะที่จัดสอบมีทั้งสิ้น 26 รายวิชา ได้แก่

1. พื้นฐานทางวิศวกรรม
2. ความถนัดทางสถาปัตยกรรมศาสตร์
3. วัดแนวความเป็นครู
4. พลศึกษาปฏิบัติ

5. คนตรีปฏิบัติ
6. ความถนัดทางนิเทศศิลป์
7. ทฤษฎีดุริยางคศิลป์
8. ทฤษฎีนาฏศิลป์
9. ปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย
10. ปฏิบัตินาฏศิลป์ตะวันตก
11. คนตรีปฏิบัติ (สากล)
12. ความรู้ความถนัดทางศิลป์
13. ทฤษฎีทัศนศิลป์
14. ปฏิบัติทัศนศิลป์
15. ทฤษฎีนฤมิตศิลป์
16. ปฏิบัตินฤมิตศิลป์
17. ความรู้ทั่วไปทางศิลปวัฒนธรรม
18. ความสามารถทางศิลปะ
19. วาดเส้น
20. องค์ประกอบศิลป์
21. วาดเส้นมณฑนศิลป์
22. ออกแบบภายใน
23. ออกแบบนิเทศศิลป์
24. ออกแบบผลิตภัณฑ์
25. ออกแบบประยุกต์ศิลป์
26. ออกแบบเครื่องเคลือบดินเผา

1. ศูนย์สอบกรุงเทพมหานคร มีจังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบ คือ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ

2. ศูนย์สอบส่วนภูมิภาค มีมหาวิทยาลัย/สถาบันทำหน้าที่เป็นสนามสอบ จำนวน 11 ศูนย์ และแต่ละศูนย์มีจังหวัดที่เป็นสนามสอบ ดังนี้

2.1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ขอนแก่น สกลนคร อุดรธานี หนองคาย
หนองบัวบางลำภู
2.2 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	เชียงใหม่ เชียงราย น่าน แพร่
แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พะเยา
2.3 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	นครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ ชัยภูมิ
2.4 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศูนย์รังสิต	ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี
สุพรรณบุรี นครนายก สระบุรี สิงห์บุรี
อ่างทอง
2.5 มหาวิทยาลัยนเรศวร	พิษณุโลก ตาก นครสวรรค์ เพชรบูรณ์
อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร สุโขทัย
2.6 มหาวิทยาลัยบูรพา	ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว
ระยอง ตราด ปราจีนบุรี
2.7 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	มหาสารคาม นครพนม กาฬสินธุ์
ร้อยเอ็ด มุกดาหาร
2.8 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	นครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี
ระนอง
2.9 มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	นครปฐม เพชรบุรี ราชบุรี
กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์
สมุทรสาคร สมุทรสงคราม
2.10 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตหาดใหญ่	สงขลา ตรัง ภูเก็ต ปัตตานี
พัทลุง ยะลา นราธิวาส พังงา
กระบี่ สตูล
2.11 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร
อำนาจเจริญ

6. วิธีการเลือกคณะ

การเลือกคณะจะขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้สอบ และการที่จะผ่านการสอบคัดเลือกหรือไม่นั้นจะขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย โดยเฉพาะปัจจัยที่ว่าคณะที่เลือกนั้นมีผู้อื่นเลือกเข้ามามากเท่าไร และคนเหล่านั้นมีคะแนนสูงกว่าเราเท่าไร ค่าสถิติต่างๆ ที่ทบวงมหาวิทยาลัยทำการเผยแพร่ไปนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ใช้ในการประกอบการพิจารณาเท่านั้น สำหรับค่า GPAX และ PR นั้นจะขึ้นกับคณะที่เราเลือกซึ่งจะแปรไปตามจำนวนวิชาหลักประกอบกับ ค่า GPAX ขณะนี้ยังไม่สามารถทำการคิดได้เลย แต่สามารถจะประมาณการได้เท่านั้น เพราะต้องรอจำนวนผู้สมัครทั้งหมดก่อนจึงจะสามารถหาค่าดังกล่าวได้

7. การคิดคะแนนรวมเพื่อคัดเลือกผู้มีสิทธิเข้าสอบสัมภาษณ์

การพิจารณาคัดเลือกผู้มีสิทธิเข้าสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกาย จะพิจารณาตามเกณฑ์ที่ แต่ละคณะ/ประเภทวิชากำหนด ตัวอย่างเช่นคณะวนศาสตร์ กำหนดให้สอบเฉพาะวิชาหลัก 6 วิชา คะแนนรวม 600 คะแนน นาย ก. มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.30 มีค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ 91.51 และสอบวิชาหลักได้คะแนนรวม 262 คะแนนสามารถคิดคะแนนรวมของนาย ก. ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{คะแนนรวม} &= \text{ค่าคะแนน GPAX} + \text{ค่าคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์} + \text{คะแนนสอบ} \\ &= 32.59 + 31.67 + 262 \\ &= 326.26 \end{aligned}$$

ตัวอย่างการคิดคะแนนในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ กำหนดให้สอบวิชา 01** 02** 03 04 06 และ 17 โดยมีเกณฑ์ขั้นต่ำแต่ละวิชาเป็น 30 คะแนน (วิชา 01 และ 02 ไม่นำไปรวมกับคะแนนวิชาอื่น) และกำหนดให้วิชาหลัก (03 04 06) มีค่าน้ำหนักร้อยละ 60 วิชาเฉพาะ (17) มีค่าน้ำหนักร้อยละ 30 จะมีคะแนนเต็มเป็น 450 คะแนน ตามวิธีคิดดังนี้

ขั้นที่ 1 หาคะแนนเต็มของวิชาเฉพาะ โดยเทียบจากคะแนนเต็มและค่าน้ำหนักของวิชาหลัก

คะแนนวิชาหลัก 60 % คิดเป็นคะแนนเต็ม (03 04 06)	300	คะแนน
วิชาเฉพาะ 30% จะคิดเป็นคะแนนเต็ม	$\frac{300 \times 30}{60} = 150$	คะแนน

หมายความว่า เมื่อคิดตามค่าน้ำหนักวิชาเฉพาะที่กำหนดไว้เป็นร้อยละ 30 คะแนนสอบวิชาความถนัดทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ (17) ที่มีคะแนนเต็ม 100 คะแนน จะถูกแปลงเป็น 150 คะแนน

ขั้นที่ 2 หากคะแนนเต็มของวิชาหลัก และวิชาเฉพาะ โดยนำคะแนนของวิชาหลักรวมกับคะแนนวิชาเฉพาะที่แปลงตามค่าน้ำหนักแล้ว ดังนั้นคะแนนเต็มในคณะ/ประเภทวิชานี้เป็น 450 คะแนน คือ วิชาหลัก (คิดจาก 03 04 06) เป็น 300 คะแนน และวิชาเฉพาะ (17) เป็น 150 คะแนน

ตัวอย่าง

สมมติให้ผู้สมัครสอบได้คะแนน 01 = 44, 02 = 35, 03 = 40, 04 = 55, 06 = 52, 17 = 50 จะได้เป็นดังนี้

คะแนนวิชาหลัก นำคะแนนวิชา 03 04 06 มารวมกัน (คะแนนวิชา 01 และ 02 แต่ละวิชาได้มากกว่า 30 คะแนน ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้แต่ไม่รวมกับคะแนนวิชาอื่น) จะได้คะแนนเป็น $40 + 55 + 52 = 147$ คะแนน

คะแนนวิชาเฉพาะ นำคะแนนวิชา 17 มาแปลงตามค่าน้ำหนัก
คะแนน 100 คะแนน เมื่อคิดตามค่าน้ำหนักแล้วจะมีค่าเป็น 150 คะแนน
คะแนน 50 คะแนน เมื่อคิดตามค่าน้ำหนักแล้วจะมีค่าเป็น $\frac{150 \times 50}{100} = 75$ คะแนน

ดังนั้น ผู้สมัครได้คะแนนสอบรวมทั้งสิ้นเป็น $147 + 75 = 222$ คะแนน จากคะแนนเต็มในคณะนี้ 450 คะแนน

ตอนที่ 3 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2532

ในการศึกษาวรรณคดีที่เกี่ยวข้องเรื่องการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2532 ผู้วิจัยขอนำเสนอระเบียบการประเมินผลการเรียนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายเพียงบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยดังนี้

ในหมวดที่ 1 เกี่ยวกับหลักการในการประเมินผลการเรียน สถานศึกษามีหน้าที่ประเมินผลการเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียนในเรื่องเกณฑ์ และแนวดำเนินการ โดยที่การประเมินผลการเรียนจะดำเนินเป็นรายวิชา คิดเป็นหน่วยการเรียน และในการประเมินผลต้อง

สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละรายวิชา และมีวัตถุประสงค์ทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียน และตัดสินผลการเรียน

ในหมวดที่ 2 เกี่ยวกับวิธีการประเมินผลการเรียน ให้ยึดหลักปฏิบัติดังนี้

1. ก่อนสอน ผู้สอนต้องแจ้งให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผลการเรียน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ เกณฑ์ขั้นต่ำของการผ่านรายวิชา และจุดประสงค์การเรียนรู้ต้องครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และเน้นกระบวนการ
2. การประเมินผลก่อนเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของผู้เรียน
3. การประเมินผลระหว่างภาคเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการเรียนเพื่อจัดสอนซ่อมเสริม และเพื่อนำคะแนนไปรวมกับการวัดผลปลายภาคเรียน โดยที่การประเมินผลระหว่างภาคเรียน จะต้องดำเนินการเป็นระยะๆ สำหรับการประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ให้โรงเรียนเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะ มีการวัดกลางภาคเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
4. การวัดผลปลายภาคเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบผลการเรียนชดยวัดให้ครอบคลุมจุดประสงค์ที่สำคัญตามที่กลุ่มโรงเรียนร่วมกันกำหนด
5. การตัดสินผลการเรียนให้นำคะแนนระหว่างภาคเรียนรวมกับคะแนนปลายภาคเรียนตามอัตราส่วนที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด แล้วแปลงเป็นระดับคะแนนโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้
 - 4 หมายถึง ผลการเรียนดีมาก
 - 3 หมายถึง ผลการเรียนดี
 - 2 หมายถึง ผลการเรียนปานกลาง
 - 1 หมายถึง ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
 - 0 หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

ในกรณีที่มีเงื่อนไขอื่นให้ใช้อักษรแสดงผลการเรียนดังนี้

- มส หมายถึง ไม่มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินผลปลายภาคเรียน
- ร หมายถึง รอการตัดสิน หรือยังตัดสินไม่ได้
- ผ หมายถึง ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน
- มผ หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ถึงร้อยละ

80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน
 มก หมายถึง เรียนโดยไม่นับหน่วยการเรียน มีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ของ
 เวลาเรียนทั้งหมด

ในหมวดที่ 3 การตัดสินผลการเรียนให้ยึดหลักปฏิบัติดังนี้

1. จะยึดหลักตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา และพิจารณาตัดสินว่าผู้เรียนได้หน่วย
 การเรียนเฉพาะที่ผู้เรียนสอบได้ระดับผลการเรียน 1 ถึง 4 เท่านั้น ในการวัดผลปลายภาคเรียนจะ
 วัดเฉพาะผู้เรียนที่มีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด ถ้าผู้
 เรียนมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา ในกรณีที่ไม่ได้รับการ
 ผ่อนผันให้ได้รับผลการเรียน “มส” ผู้เรียนที่ทุจริตในการสอบ หรือทุจริตในงานที่มอบหมายให้
 ทำในรายวิชาใด ครั้งใด ให้ได้คะแนน “0” ในครั้งนั้น ผู้เรียนที่ไม่ได้วัดผลกลางภาคเรียน ไม่ได้
 วัดผลปลายภาคเรียน ไม่ได้ส่งงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ประเมินผลการเรียนไม่ได้ ให้ผลการ
 เรียน “ร” กรณีที่ได้ “ร” เนื่องจากไม่ส่งงานต้องได้รับความเห็นชอบของหัวหน้าสถานศึกษา ก่อน
 ผู้เรียนที่ประสงค์จะเรียนวิชาใด โดยไม่นับหน่วยการเรียนให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา
 จึงจะอนุญาตให้เข้าเรียนได้ โดยมีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ให้ได้ผลการเรียน “มก” ผู้เรียนที่เข้า
 ร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ถ้าผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ได้ผลการเรียน “ผ”
 ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ได้ผลการเรียน “มผ”

2. การเปลี่ยนระดับผลการเรียน ให้ยึดหลักปฏิบัติดังนี้

2.1 การเปลี่ยนจากระดับผลการเรียน “0” ให้สถานศึกษาจัดสอนซ่อมเสริม
 ให้รายจุดประสงค์ที่ไม่ผ่านก่อน แล้วจึงสอบแก้ตัว และสอบแก้ตัวได้ไม่เกิน 2 ครั้ง โดยดำเนิน
 การให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป และจะขยายเวลาการแก้ “0” ออกไปได้อีก 1 ภาคเรียน
 การสอบแก้ตัวจะได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “1” ถ้าสอบแก้ตัวแล้วยังได้ระดับผลการเรียน “0”
 ” อีก ในกรณีเป็นวิชาบังคับแก่นให้เรียนซ้ำ ถ้าเป็นรายวิชาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้า
 สถานศึกษาที่จะให้เรียนซ้ำ หรือเปลี่ยนวิชาเรียน หรือไม่ต้องสอบแก้ตัวอีกแล้วแต่กรณี

2.2 การเปลี่ยนผลการเรียน “ร” แยกเป็น 2 กรณี คือ

2.2.1 การได้ “ร” เพราะเหตุสุดวิสัย ถ้าส่งงานครบหรือเข้าสอบครบ
 แล้วให้ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ 0 – 4

2.2.2 การได้ “ร” โดยสถานศึกษาพิจารณาแล้วว่ามีใช้เพราะเหตุสุดวิสัย เมื่อผู้เรียนได้เข้าสอบ หรือส่งงานติดค้าง หรือแก้ปัญหาเสร็จสิ้นให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “1”

การเปลี่ยนผลการเรียน “ร” ให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดให้เรียนซ้ำ แต่ถ้ามีเหตุสุดวิสัยให้ขยายเวลาออกไปได้

อีก 1 ภาคเรียน ถ้าพ้นกำหนดให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ในกรณีเป็นวิชาบังคับเลือก และวิชาเลือกเสรี

2.3 การเปลี่ยนผลการเรียน “มส” แยกเป็น 2 กรณีคือ

2.3.1 ได้ผลการเรียน “มส” เพราะเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แต่มีเวลาเรียนเกินร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมดให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนเรียนเพิ่มหรือมอบหมายงานจนครบเวลา แล้วจึงสอบเป็นกรณีพิเศษ ผลการสอบ แก่ “มส” ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “1” และให้ดำเนินการเสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป ยกเว้น เหตุสุดวิสัยขยายเวลาได้อีก 1 ภาคเรียน

2.3.2 ได้ผลการเรียน “มส” เพราะเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 60 ให้สถานศึกษาจัดให้เรียนซ้ำ หรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ถ้าเป็นรายวิชาบังคับเลือก และวิชาเลือกเสรี

2.4 การเปลี่ยนผลการเรียน “มผ” เป็น “ผ” ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในส่วนที่ยังขาดอยู่ให้ครบ

2.5 การอนุมัติจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2525 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) แบ่งเป็นกรณี

1. ผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ผู้เรียนจะต้องเรียนได้หน่วยการเรียนวิชาบังคับ และวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดใน โครงสร้างอย่างน้อย 75 หน่วยการเรียน โดยจะต้องได้หน่วยการเรียนของวิชาบังคับทั้งหมด ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา 1 คาบต่อสัปดาห์ และมีเวลาเข้าเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาจัดกิจกรรม และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามกำหนด

2. ผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิชาชีพ ผู้เรียนจะต้องได้หน่วยการเรียนวิชาบังคับ และวิชาอาชีพเลือกครบตามโครงสร้างวิชาชีพ 1 หรือ วิชาอาชีพ 2 และมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาบังคับและวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรต่ำกว่า 2.00 ให้มีสิทธิ์เรียนซ้ำในรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียน “1” เพื่อปรับค่าระดับคะแนนใหม่ภายใน 2 ภาคเรียนถัดไป

และหากผู้เรียนโครงสร้างวิชาอาชีพ 2 ได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับ และวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรในโครงสร้างวิชาอาชีพ 1 ถึง 2.00 ให้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาอาชีพ 1 ได้ ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา 1 คาบต่อสัปดาห์ และมีเวลาเข้าเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาจัดกิจกรรม และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามกำหนด

2.6 ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการเรียนและการจบหลักสูตร

ตอนที่ 4 ข่าวกวามเคลื่อนไหว และแนวคิดเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยในระบบใหม่ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิชัย ตันศิริ สภาผู้แทนราษฎร เขตกรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ได้ให้ข้อคิดส่วนตัวว่า การแก้ไขข้อผิดพลาดของการคิดค่า GPAX และ PR ของโรงเรียนมิใช่จะแก้ปัญหาได้ทั้งหมด ในปีต่อไปก็จะมีปัญหาอีก เพราะโรงเรียนแต่ละแห่งในประเทศไทย คุณภาพมาตรฐานทางการศึกษา การคิดคะแนน การให้คะแนนของครูผู้สอนยังไม่ได้อยู่ในมาตรฐานระดับเดียวกัน ดังนั้นทางที่ดีควรจะนำมาตรการในการวัดคุณภาพโรงเรียนเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มมีโรงเรียนที่อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน แล้วจึงนำมาประเมินจัดคุณภาพเป็นกลุ่ม วิธีนี้เรียกว่าการประกันคุณภาพ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาที่จะประกาศใช้ก็มีเรื่องนี้กำหนดอยู่ด้วย (ไทยโพสต์, 25 พฤษภาคม 2542 : 13)

ชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี มีความเป็นห่วงครูขาดจริยธรรมปล่อยคะแนนเด็กมุงแต่ชื่อเสียงของโรงเรียน ได้ขอให้กระทรวงศึกษาธิการหาวิธีการจัดระบบการคิดคะแนนให้เกิดความเชื่อถือ มิฉะนั้นการนำ GPAX และ PR มาใช้ในครั้งต่อไปจะไร้ผล และได้กำชับให้ วันชัย ศิริชนะ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ยึดถือเป็นนโยบาย นอกจากนี้ยังให้ทดลองการคิดคะแนน GPAX และ PR ก่อนการปฏิบัติจริง (มติชน, 30 มิถุนายน , 2542 :10) ซึ่งวันชัย ศิริชนะ ได้กล่าวภายหลังการประชุมคณะกรรมการประสานงานการสอบคัดเลือกกว่าที่ประชุมได้มีมติให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งลดเงื่อนไข หรือข้อกำหนด ให้น้อยลง เช่น ลดเกณฑ์คะแนนขั้นต่ำ หรือลดวิชาสอบแต่ให้คงไว้ในรายวิชาภาษาไทย และสังคมศึกษา กลุ่มวิชาที่เป็นประเภทเดียวกัน ให้กำหนดค่าน้ำหนักเท่ากัน วิชาเฉพาะที่เป็นทฤษฎีให้สอบปีละ 2 ครั้ง ส่วนวิชาปฏิบัติ เช่น จิตรกรรม นฤมิตรศิลป์ ทักษะศิลป์ และทัศนศิลป์ จัดสอบปีละ 2 ครั้ง ยกเว้นวิชา

สถาปัตยกรรมศาสตร์อยู่ระหว่างการตกลง ซึ่งอาจจะมีการสอบครั้งเดียว เนื่องจากคะแนนที่ได้มาจากความสามารถเฉพาะตัว ไม่สามารถพัฒนาขึ้นได้ภายในเวลาไม่กี่เดือน สำหรับวิชาดนตรี พลศึกษา ยังไม่ได้หารือกัน จะสอบ 1 หรือ 2 ครั้งก็ได้ การสอบวิชาปฏิบัติจัดสอบในวันเสาร์และอาทิตย์ในเดือนกันยายน และกุมภาพันธ์ ก่อนการสอบวิชาหลัก โดยจัดสอบวิชาละ 3 ชั่วโมง (มติชน, 30 มิถุนายน 2542 : 10, มติชน 3 กรกฎาคม 2542 : 16)

สำหรับในประเด็นของการปล่อยเกรดเพื่อ สมศักดิ์ ปริศนานันท์กุล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้เรียกประชุมผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมสามัญศึกษา และกรมวิชาการ และได้กล่าวภายหลังการประชุมว่าที่ประชุมเห็นชอบให้แก้ปัญหาการปล่อยเกรดเพื่อโดยจัดทำข้อสอบกลางที่ครอบคลุมทุกวิชาในชุดเดียวกัน ให้เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนทุกสังกัดทดลองทำก่อน เพื่อจะได้รับรู้ศักยภาพ จุดอ่อนและพัฒนาตนเอง ก่อนปฏิบัติจริงโดยมอบหมายให้กรมวิชาการประสานกับทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันราชภัฏร่วมกันออกข้อสอบ นอกจากนี้ที่ประชุมเห็นตรงกันว่า โรงเรียนใดปล่อยเกรดเพื่อถือเป็นการปลอมแปลงเอกสารทางราชการ มีโทษถึงขั้นไล่ออก แต่เรื่องนี้ค่อนข้างละเอียดอ่อน ต้องให้ฝ่ายกฎหมายพิจารณารายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง (มติชน 1 กรกฎาคม 2542 : 10)

เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2543 คณะทำงานที่มี อุทุมพร จามรมาน เป็นประธาน เกี่ยวกับการสอบเอนทรานซ์ระบบใหม่ได้เสนอแผนการดำเนินงาน เรื่องการคิดค่า GPAX และ PR ในระยะกลาง (3 ปี) ดังนี้

1. ให้มีการเปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ม.1 – ม.6 แทนการใช้ผล GPAX เฉพาะมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ให้สร้างแบบทดสอบร่วม 1 ชุด เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ของการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเปรียบเทียบ GPAX
3. สร้างแบบทดสอบร่วมที่วัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งมีความสำคัญสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
4. ยืมแบบทดสอบความสามารถพิเศษ และความรู้ จากกรมวิชาการมาเป็นตัวเปรียบเทียบ GPAX
5. นำคะแนนผลการเรียนในระดับอุดมศึกษา มาเป็นตัวชี้วัดคุณภาพโรงเรียน โดยหาค่าความสัมพันธ์กับ GPAX เป็นรายโรงเรียน

6. ใช้จำนวนผู้สอบเข้ามหาวิทยาลัย เป็นตัวชี้วัดคุณภาพโรงเรียน โดยเทียบกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมดของโรงเรียน

7. ติดตามเกรดเฉลี่ยนักเรียน ม.4 – ม.6 ในแต่ละโรงเรียนเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงการให้เกรดก่อนนำ GPAX มาพิจารณา

8. ใช้คะแนนสอบรายวิชาหลัก 3 วิชาในการสอบวัดความรู้ที่ทุกคนสอบเป็นตัววัดคุณภาพโรงเรียนและลดน้ำหนักของค่า PR ให้เหลือน้อยกว่า 5 % เพิ่มสัดส่วนให้กับ GPAX แต่รวมค่าเป็น 10 % สำหรับข้อเสนอการเอนทรานซ์ระบบใหม่ในระยะยาว (เกินกว่า 3 ปี) มีดังนี้

1. มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งนำคะแนนจากสำนักทดสอบกลางทบวงมหาวิทยาลัยไปใช้พิจารณาคัดเลือกเอง

2. ใช้ผลการทดสอบจากสำนักทดสอบกลางเป็นตัวพิจารณาคัดเลือกผู้ผ่านการสอบข้อเขียนก่อน แล้วจึงทำการสอบสัมภาษณ์ พร้อมพิจารณาค่า GPAX เพื่อตัดสินในขั้นสุดท้าย

3. ให้ทบวงมหาวิทยาลัย นำ GPAX มาจัดระดับคุณภาพโรงเรียน

4. ยกเลิกค่า PR และคิดเฉพาะค่า GPAX ที่เชื่อถือได้ เพียงอย่างเดียว

นอกจากนี้คณะทำงานยังได้เสนอให้มีการแบ่งการคิด PR ของนักเรียนสายวิทย์ และสายศิลป์ออกจากกัน เพื่อแก้ปัญหาค่า PR ที่เหลื่อมล้ำในกลุ่มโรงเรียนที่มีชื่อเสียง กับกลุ่มที่ไม่มีชื่อเสียง ซึ่งประเด็นนี้กระทรวงศึกษาธิการควรจะเป็นผู้พิจารณาว่าจะสามารถแบ่งกลุ่มโรงเรียนในลักษณะดังกล่าวและสามารถติดตามตรวจสอบได้จริงหรือไม่ จะส่งผลกระทบต่อประชากรมากน้อยเพียงไร พร้อมทั้งเสนอให้ครูประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ได้มาตรฐาน เพื่อ GPAX จะได้สะท้อนถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจริง และในระดับมหาวิทยาลัยควรจัดทำแบบทดสอบวัดศักยภาพในการศึกษาต่อที่เชื่อถือได้ เพื่อนำมาใช้คัดเลือกผู้มีศักยภาพในการเรียนแทนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในปัจจุบัน นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับการคัดเลือกผู้มีสติปัญญาสูง และเข้าศึกษาหลักสูตรพิเศษในมหาวิทยาลัย (Honor Program) เพื่อเป็นการสร้างทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของประเทศต่อไป

จากการจัดสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยในระบบใหม่ ครั้งที่ 1/2543 ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม 2543 อุทุมพร จามรมาน ประธานคณะทำงานเพื่อศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอบเอนทรานซ์ ได้เปิดเผยความคืบหน้าในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบ

ของแบบทดสอบควรจะเป็นอย่างไร ระหว่างรูปแบบอัตนัย ทั้งหมด ปรนัยทั้งหมด หรือแบบผสมผสาน รวมถึงศึกษาวิธีการปรับปรุงแก้ไข วิธีการสร้างข้อสอบเพื่อให้ได้ข้อสอบที่เป็นมาตรฐานว่าการออกข้อสอบหากจะออกแบบผสมผสานก็อาจเป็นไปได้ โดยการสอบอัตนัยนั้น ให้ตอบสั้น ๆ เพื่อวัดความสามารถในการลำดับความคิด และการเขียนของผู้สอบในระดับหนึ่ง และการสอบแบบปรนัยก็เพื่อวัดความคิดและการวิเคราะห์ แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับผู้ที่ออกข้อสอบนั้นจะมีฝีมือหรือไม่ และแบบทดสอบวัดความรู้นั้นมีมากกว่า 50 วิธีที่สามารถนำมาเลือกใช้ได้ แต่ที่ผ่านมามักต้องยอมรับผู้ออกข้อสอบยังไม่มีฝีมือเท่าที่ควร (เคลินิวส์, 9 มีนาคม 2543 : 8)

นอกจากนี้ วิเชียร เกตุสิงห์ นักวัดผล ได้แสดงความคิดเห็นว่า การเข้าใจของคนจำนวนมากที่ว่า “การใช้ข้อสอบปรนัยในโรงเรียนกันมาก เด็กก็ไม่ต้องคิดไม่ต้องเขียน ก็เลยคิดไม่เป็นและเขียนไม่เป็น เป็นการลงความเห็นที่คลาดเคลื่อนไปค่อนข้างมาก และยืนยันว่า การที่เด็กคิดไม่เป็นเขียนไม่เป็น ไม่ใช่เพราะข้อสอบปรนัย แต่เป็นเพราะครูมิได้สอนให้เด็กคิด และไม่ได้สอนให้เด็กเขียน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ครูสอนไม่ถูกวิธี สอนไม่เป็น ครูเองเข้าใจว่า คือเอาข้อสอบปรนัย เป็นตัวประกอบหลักในการสอน เมื่อเด็กตอบถูก ครูก็สรุปว่ารู้เรื่อง การที่จะไปโทษข้อสอบปรนัยเป็นสิ่งไม่ถูกต้อง การที่เด็กจะคิด จะเขียนเป็น อยู่ที่ครูได้สอนสิ่งเหล่านี้หรือไม่ และครูต้องแยกการเรียนการสอนกับการสอบออกจากกันก่อน ถ้าจะเปลี่ยนจากข้อสอบปรนัยมาเป็นข้อสอบอัตนัยถ้าไม่สอนการคิดการเขียนมาก่อน นักเรียนจะคิดเป็นอย่างไร ทางแก้ไขการคิดไม่เป็น เขียนไม่เป็น อย่าไปใช้วิธีเลิกใช้ข้อสอบปรนัย แต่ควรปรับปรุงวิธีการสอนโดยการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้เสียใหม่ สอนตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษามาตรา 6,23,24,25 และวัดประเมินผลตามมาตรา 26 แล้ว รับรองว่าเด็กไทยจะคิดเป็นมากขึ้น เขียนหนังสือเป็นมากขึ้นอย่างแน่นอน (เคลินิวส์, 15 มีนาคม 2543 : 12)

จากการสอบเอ็นทรานซ์ครั้งที่ 1/2543 ปรากฏว่ามีการทุจริตการสอบโดยเฉพาะการสอบวิชาเฉพาะที่ไม่เคยปรากฏการทุจริตมาก่อน ไพฑูรย์ สนิลรัตน์ อดีตคณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกล่าวว่า การทุจริตเอ็นทรานซ์ที่เกิดขึ้นมิใช่สิ่งผิดปกติ เพราะสังคมกำหนดให้การศึกษาต้องอาศัยการแข่งขัน ซึ่งมีผลแพ้ชนะสูง จึงทำให้เกิดกระบวนการเอาชนะทุกวิถีทางระบบการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมุ่งส่งเสริมให้เกิดการแข่งขัน จึงเป็นภาพสะท้อนวิถีชีวิตของเด็กที่ต้องการเอาชนะเพื่อให้ได้เปรียบในการต่อสู้โดยไม่คำนึงถึงวิธีการ ทรายไคที่ยังมีการสอบแข่งขันการทุจริตก็ยังคงมีอยู่ สำหรับวิธีป้องกันและแก้ไขนั้น ผู้ควบคุมห้องสอบต้องเข้มงวดให้มาก ที่สำคัญต้องปรับกระบวนการรับเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ไม่ให้ขึ้นกับการสอบ

เพียงครั้งเดียวเพิ่มสัดส่วน GPAX และ PR ให้มากขึ้น และปลูกฝังให้เด็กยึดคติกาของสังคม และภูมิใจในความสามารถของตนเอง เพราะหากเด็กยังทุจริตอยู่เมื่อ โตขึ้นเข้าสู่สังคมหรือการเมือง ก็จะบิดพลิ้วกติกา และใช้วิธีการโกงเรื่อยไป ซึ่งนายปราโมทย์ โชติมงคล รองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ก็ได้กล่าวถึง วิธีการป้องกันการทุจริตว่า ผู้คุมสอบต้องดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด และวิธีแก้ปัญหาการทุจริตที่ดีที่สุดคือการให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูปลูกฝังจิตสำนึกในการใช้สติ ปัญญาแก้ปัญหาอย่างถูกต้อง โดยมีการเตรียมความพร้อมทุกด้าน ทั้งการเรียน สุขภาพร่างกาย ขวัญและกำลังใจ และที่สำคัญต้องปลูกฝังความคิดใหม่ว่า การที่สอบไม่ได้ไม่ใช่เรื่องเสียหาย เพราะที่นั่นมีจำกัด หากปล่อยให้เด็กคิดว่าการต่อสู้ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดหากทำให้ได้มาซึ่งสิ่งต้องการ ก็ทำได้เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง เพราะเด็กเหล่านี้จะเป็นผู้ใหญ่ที่เข้าไปทำงานในส่วนต่าง ๆ ของสังคม และจะเกิดอันตรายกับหน่วยงาน (ไทยรัฐ, 13 มีนาคม 2543 : 12, เดลินิวส์, 13 มีนาคม 2543 : 10) และจากผลการสอบเอ็นทรานซ์ ครั้งที่ 2/2543 ผลปรากฏว่าไม่พบปัญหาทุจริตมีเพียงการนำ เพจเจอร์ มือถือเข้าห้องสอบโดยไม่ตั้งใจ จำนวน 3 ราย เท่านั้น ทั้งนี้เพราะที่ผ่านมาททบวง มหาวิทยาลัยจะลงโทษอย่างจริงจังทุกครั้ง ไม่มีการลดโทษ หรือผ่อนผันให้ จึงไม่มีใครกล้าเสี่ยง เนื่องจากหมดสิทธิ์สอบนาน 3 ปี ซึ่งถือเป็นการเสี่ยงต่ออนาคตทางการศึกษา ประกอบกับ กรรมการผู้คุมสอบคงมีประสบการณ์มากขึ้นเพียงพอจะกวดขัน (เดลินิวส์, 26 ตุลาคม 2543 : 12)

เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2543 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้จัด สัมมนาเรื่อง “ปฏิรูปวิธีการรับนักเรียนระดับอุดมศึกษา : โควต้า หรือสอบรวม” ที่โรงแรมปรีนซ์ พาเลซ กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตนักศึกษา สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป ซึ่ง ดร.รุ่ง แก้วแดง เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวว่า “การสอบเข้ามหาวิทยาลัยเป็นประเด็นหนึ่งที่ทำให้ การศึกษาของประเทศตกต่ำ เพราะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการเรียนของเด็กชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เน้นให้ผู้เรียนท่องจำความรู้ไปสอบ” นอกจากนี้ ไทย ทิพย์สุวรรณกุล รอง อธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้เสนอผลการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของการรับนักเรียนระดับอุดมศึกษาระหว่างวิธีการให้โควต้าและการสอบคัดเลือกว่า นักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือก โดยวิธีการรับตรงหรือสอบโควต้าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนดีกว่ากลุ่มนักศึกษาสอบคัดเลือกผ่านระบบเอ็นทรานซ์ในระดับชั้นปีที่ 1 และมีอัตราการ สำเร็จการศึกษาสูงกว่านักศึกษากลุ่มสอบคัดเลือก ขณะเดียวกันมีอัตราการตกออกต่ำกว่ากลุ่ม นักศึกษาสอบคัดเลือกโดยผ่านระบบเอ็นทรานซ์ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค

และ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ รองอธิการบดีด้านวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่าในระยะยาวอยากให้รัฐคืนเอกสิทธิ์ให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งกำหนดรูปแบบการคัดเลือกเองอย่างอิสระ จัดระบบการสอบวัดความรู้มาตรฐานทั่วประเทศ และใช้คะแนนนี้สมัครเข้ามหาวิทยาลัยได้เลย หรือจัดตั้งศูนย์ทดสอบกลางใครอยากสอบวิชาใดก็มาสอบ และมหาวิทยาลัยควรปรับให้มีการรับนักศึกษาได้ตลอดปี เทียบโอนหน่วยกิตได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องรอเอ็นทรานซ์ปีละครั้งเหมือนที่ทำอยู่ (รายงานปฏิรูปการศึกษาไทย, 30 มิถุนายน 2543 : 9)

สำราญ มีแจ้ง (2542) ได้เปรียบเทียบคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ที่มีวิธีการแปลงคะแนนผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่างกัน พบว่าคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ในส่วนที่ได้จากการแปลงผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตามวิธีการของทบวง วิธีการการแปลงเป็นคะแนนมาตรฐาน และวิธีการเทียบมาตรา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ข้อสรุปและกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการเอนทรานซ์ระบบใหม่

จากรายงานที่กล่าวมาแล้วข้างต้นในตอนที 1 - ตอนที่ 4 จะเห็นได้ว่าปัญหาสำคัญของการสอบคัดเลือกในระบบเดิมมีดังนี้

1. ผลกระทบต่อการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในทางลบเกี่ยวกับความไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนไปเรียนกวดวิชามาแล้ว ในบางรายวิชาขณะเรียนในโรงเรียน
2. พื้นฐานความรู้ทักษะของนักเรียนจำนวนหนึ่งที่มีไม่เพียงพอสำหรับการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากได้รับอนุมัติจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายจากระบบของการสอบเทียบ
- 3 สร้างความเครียดให้แก่นักเรียนและผู้ปกครอง เพราะการสอบเข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาเปรียบเสมือนตัวชี้วัดอาชีพ และอนาคตของลูกหลาน ผู้ปกครองจะต้องทุ่มเททั้งด้านกำลังกายและกำลังทรัพย์ • โดยเพิ่มค่าใช้จ่ายในการให้ลูกหลานต้องกวดวิชานักเรียนไม่มีเวลาที่จะพัฒนาทางด้านสังคม อารมณ์ และจริยธรรม ในส่วนที่ควรจะเป็นนอกจากนี้ยังขาดทักษะในการการดำเนินชีวิตในสภาพจริงที่ควรจะเป็น

4. การสอบวัดเพียงครั้งเดียว แล้วนำผลการสอบมาตัดสินอนาคตของผู้เรียนเป็นการวัดที่ไม่ครอบคลุมทุกด้านของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโอกาสของการตัดสินคลาดเคลื่อนจากความสามารถที่แท้จริงมีได้มาก

เพื่อปรับปรุงปัญหาของการดำเนินการเอนทรานซ์ระบบเดิม ทบวงมหาวิทยาลัย จึงได้ปรับปรุงการสอบเอนทรานซ์ระบบใหม่และให้เริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 โดยมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. นำผลการเรียนหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าของนักเรียนที่ได้รับจากสถานศึกษาที่สำเร็จการศึกษามาคิดเป็นน้ำหนักร้อยละ 10 ของคะแนนสอบคัดเลือกเข้าทั้งหมด โดยแบ่งเป็นการให้น้ำหนักค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมร้อยละ 5 และค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ ร้อยละ 5

2. ใช้ผลการสอบวิชาความรู้พื้นฐานทางวิชาการ และวิชาชีพซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดสอบให้ค่าน้ำหนักรวมกันร้อยละ 90

3. กำหนดจัดสอบวิชาหลัก และวิชาเฉพาะปีละ 2 ครั้ง ๆ ละ 3 วัน ในช่วงเดือนมีนาคม และเดือนตุลาคมของทุกปี และจัดสอบวิชาเฉพาะปีละ 1 ครั้งในเดือนตุลาคม

4. เก็บคะแนนไว้ใช้ได้ 3 ปี

5. ใช้คะแนนครั้งที่ดีที่สุดมาพิจารณาตัดสินการสอบได้

6. รู้คะแนนสอบล่วงหน้า เพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกคณะวิชา/ประเภทวิชาสำหรับศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาได้

จากแนวคิดจากพระราชบัญญัติการศึกษาพุทธศักราช 2542 ระเบียบการในการสอบวัดความรู้เพื่อคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย รายงานการวิจัยดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแผนภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

